

Techniek op de basisschool

Doorlopende leerlijn

Kbs Laurentius in Breda doet al jaren aan techniekonderwijs. De school heeft geen programma naast het reguliere onderwijs gecreëerd, maar goed gekeken naar het bestaande onderwijsaanbod. Daarin bleken voldoende raakvlakken te zijn met techniek.

Tekst: Elly van der Heide
Beeld: Humantouchphoto

Techniek maakt onderdeel uit van de kerndoelen, dus als leerkracht moet je er iets mee. Maar dat is volgens Fons Fluitman, directeur van kbs Laurentius, niet de enige reden waarom je als school aandacht moet besteden aan techniek. 'Kijk om je heen: techniek is overal! Dan is het toch logisch dat je kinderen daarop voorbereidt? Een brede basis leggen is ten slotte de essentie van basisonderwijs. Bovendien geeft techniekonderwijs kinderen de kans hun talenten te ontdekken. De een is goed in taal, de ander in rekenen en weer een ander is een ster in techniek. Driekwart van onze leerlingen stroomt door naar havo of vwo. Misschien zitten er wel toekomstige technici bij.'

Werkgroep techniek 'Techniek moet een structurele plek hebben', aldus Fluitman. 'Om die plek te borgen, is het nodig dat techniek door een brede groep gedragen wordt. Om ons techniekonderwijs vorm te geven, stelden we daarom een werkgroep samen met daarin van iedere bouw een vertegenwoordiger. Onze insteek was, om niet iets naast het reguliere programma te ontwikkelen maar om techniek te integreren in de reguliere lessen. Uitgaande van wat we in de praktijk al deden, is een minimumprogramma opgezet door de hele school heen. Dat is als het ware onze rode draad. De werkgroep werkt nu hard aan een doorlopende leerlijn zodat iedereen

precies weet wie wat wanneer doet.' Ilse Bastiaanssen is leerkracht groep 8 en lid van de werkgroep techniek. 'Vanuit het management kregen we de opdracht om dit jaar een afgerond techniekplan te hebben voor alle bouwen. Het plan moest gekoppeld zijn aan Naut – de natuur- en techniekmethode die we sinds

'Techniek moet herkenbaar zijn voor kinderen'

een jaar gebruiken – en aan de diverse materialen die er al op school waren.' Waarom is het eigenlijk zo belangrijk om een doorlopende leerlijn van kleuters tot en met groep 8 te hebben? 'Techniek zou herkenbaar moeten zijn voor kinderen en iets vanzelfsprekends. Het concept "transport" bijvoorbeeld, wordt al in de kleuterklas behandeld. In hogere groepen komt transport weer terug, alleen pluizen we naarmate de leerling ouder wordt het onderwerp steeds verder uit.'

Bestaande materialen Transport, productie, constructie en communicatie vormen de vier hoofdgroepen waarin de werkgroep het techniekonderwijs heeft ondergebracht. 'Deze vier gebieden komen zowel in de onderbouw als in de bovenbouw aan bod, dus ze zijn erg geschikt om de doorlopende leerlijn mee vorm te geven. Daarbij komt nog, dat de lessen in de methode Naut prima in deze structuur zijn in te passen.' De werkgroep maakte een lesschema dat door de leerkrachten zelf verder moest worden aangevuld. Ze kreeg daarbij de opdracht om vooral goed te kijken naar bestaande materialen die voor de techniekles gebruikt konden worden.

'Op allerlei plekken in de school ligt al bruikbaar materiaal', aldus Bastiaanssen. 'Daar krijgen we nu steeds meer zicht op omdat leerkrachten deze attributen in hun lesschema's invullen.' De leerkrachten kregen zelf een belangrijke rol bij de invulling van hun technieklessen, zo ontstond er vanzelf draagvlak. 'Als werkgroep zien we er vooral op toe dat de lesschema's inderdaad zijn ingevuld en dat ze gebruikt worden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de teamleden zelf. Verder maken we het geven van technieklessen gemakkelijker voor leerkrachten, door iedere bouw te voorzien van een leskist. Daarin komen allerlei spullen die je kunt gebruiken om techniek aanschouwelijk te maken. Een tekening in een boek is leuk, maar als je een technisch instrument kunt laten zien, heeft dat natuurlijk veel meer zeggingskracht.'

Praktijklessen Bij het samenstellen van de leskisten werkt Bastiaanssen samen met Herman van Eijmeren, een

ouder die op vrijwillige basis praktische technieklessen geeft. 'Om gezondheidsredenen moest ik stoppen met mijn technisch installatiebedrijf', aldus Van Eijmeren. 'Sinds twee jaar geef ik technieklessen aan groepjes leerlingen. Ik vind het leuk om kinderen te interesseren voor techniek en om ze in de praktijk te laten zien wat ze in theorie leren. In mijn opdrachten sluit ik daarom zoveel mogelijk aan bij begrippen die tijdens de reguliere lessen werden behandeld. Bouwen we bijvoorbeeld een windmolen met technisch lego, dan wijs ik de kinderen op de driehoekige vorm. Dat is een sterke constructie. "Oh ja, dat hebben we vorig jaar gehad, met de Eiffeltoren en zo", hoor ik dan. Kijk, zo blijft kennis volgens mij het beste hangen: als je kinderen niet alleen dingen vertelt, maar ze het ook laat zien, doen en ervaren.'

'Laat het de kinderen ook zien, doen en ervaren'

Voor meer informatie en links:
www.prima-online.nl/magazines

Zelf aan de slag met techniek? Ga naar <http://tule.slo.nl>, kies voor 'oriëntatie op jezelf en de wereld' en scroll naar 'natuur en techniek' voor de kerndoelen natuur en techniek. Op www.wtwijzer.nl delen VTB-scholen hun kennis en ervaring. Op www.schoolvoorbeelden.nl staan filmpjes van ondermeer het techniekonderwijs op kbs Laurentius.